

A Bell-lloc del Pla, a Girona: alguns records

Federico Gómez Pardo¹

El matí del divendres 24 de novembre, gairebé al final dels seus dos mesos de catequesi per la península Ibèrica durant l'any 1972, sant Josepmaria Escrivà va visitar per segona vegada el col·legi Bell-lloc del Pla de Girona. Ja sé que l'important és el que el fundador de l'Opus Dei va anar dient en les respostes, plenes de sentit comú i sentit sobrenatural, a les preguntes que li feien, però com moltes d'aquestes coses les va repetir en trobades similars i poden ser conegudes per altres mitjans, m'ha semblat que podria enfocar aquest article des d'un punt de vista més personal, incidint en alguns aspectes poc coneguts dels quals vaig tenir experiència directa o que em van afectar personalment.

La primera vegada que el Fundador ens va visitar va ser el 10 d'octubre de 1966, un any després que, per inspiració seva, un grup de supernumeraris i cooperadors de l'Opus Dei promoguessin aquest centre educatiu. En aquesta ocasió, encara en instal·lacions provisionals, va visitar algunes aules, va saludar els alumnes petits i va tenir una estona de tertúlia amb alguns promotors, professors i empleats.

En la segona visita, el 1972, la tertúlia va ser a la sala d'actes amb centenars de pares, professors i alumnes grans. Va començar el Pare dient:

“Jo vaig venir fa uns anys –no gaires–, i vaig veure moltes coses; moltes coses bones; vaig veure moltes ànimes meravelloses –no els vull tirar més floretes perquè es posaran orgullosos– i després vaig veure la masia vella, i poc més. I ara això és una meravella.

Després va continuar la tertúlia amb moltes preguntes sobre la família, l'educació dels fills, la llibertat, els perills de l'ambient, les devocions tradicionals, l'amor a l'Eucaristia, etc. sant Josepmaria les va anar contestant totes amb energia i bon humor.

És ben coneguda la simpatia que tenia Sant Josepmaria pels burros –de fet, en la seva primera visita, davant un quadre ple d'aquests animals va fer-hi uns comentaris– per aquest motiu i sent la Formació Professional Agrària una de les seccions més característiques de Bell-lloc, se'ns va ocórrer regalar-li un burret de carn i ossos; aconseguirem unes grans alforges i moltes famílies del col·legi van contribuir a omplir-les amb productes del camp típics de la terra.

Abans d'entrar a la tertúlia Jaime i Pere li van fer lliurament del ruc; ho va agrair molt però ens va dir que no se'l podia endur a Roma, per la qual cosa ens el deixava en dipòsit, encarregant-nos que el cuidéssim bé i reiterant que el ruquet era seu. Cosa que vam complir fins que es va morir, de vell, sense deixar de treure-li utilitat, ja que a més d'emprar-lo en algunes labors agrícoles, i servir de model en classes de dibuix, també solia encapçalar la desfilada de les festes esportives. Per als alumnes de primers cursos de primària, poder muntar-lo era una de les seves millors gratificacions. Quan va morir, bastants anys després que el seu amo, l'enterràrem piadosament a la finca del col·legi.

Però abans que el Pare es dirigís cap al ruc en el moment de lliurar-l'hi, es va fixar en un professor situat al costat d'una paret orientada al nord, amb mostres ostensibles de fred –era un dia bastant desagradable, amb vent de tramuntana–; ràpidament s'hi va dirigir i li va preguntar:

“–Què hi fas aquí?”

Li contestà:

“–És que entre els professors ens hem distribuït encàrrecs perquè tot funcioni bé; a mi m'ha tocat orientar els que venen de l'aparcament cap a l'entrada principal de la sala d'actes.”

“–I des de quan hi ets?”

“–Des de les vuit del matí, Pare.” (Eren sobre les deu)

“–I això ho fas per mi? Que bo que ets! Ara fica't dins que aquí enxamparàs un constipat. (I li va fer dos petons i ja es va dirigir cap al ruc).

Després, ja dins de la sala d'actes, aquest professor era prop meu i em va dir:

“–El pare s'ha fixat abans en mi que en el ruc; i s'ha preocupat que no agafés fred; i m'ha fet dos petons.”

Durant la tertúlia es menjava amb els ulls tot el que deia sant Josepmaria. En acabar la mateixa em va dir:

“–M'he assabentat que demà hi ha una tertúlia a BRAFA a Barcelona; m'has d'aconseguir una invitació.”

Efectivament també va ser en aquesta tertúlia i al seu retorn em va dir que l'apuntés per al primer curs de recés. El gran cor de sant Josepmaria es va guanyar aquest professor, i em consta que ha estat decisiu en la seva vida. Es va complir al peu de la lletra quelcom que va contestar durant la tertúlia a una pregunta sobre l'educació en la fe:

“–Els atrauràs cap a Déu, amb el teu afecte.”

Pere Piqueras i Jaume Catalán amb el burro que van regalar a sant Josepmaria

Ja es veu que vivia el que recomanava.

Però encara en va ocórrer alguna més durant aquesta tertúlia que em va afectar directament. Abans de començar, el responsable del tema dels micròfons va demanar que sortissin un moment de la sala d'actes els que pensaven fer alguna pregunta, amb la finalitat d'explicar com funcionava tot i establir un ordre en les intervencions. En veure'm em va demanar si jo tenia alguna pregunta i li vaig dir que en tenia dues. Amb gest un xic enèrgic em va dir:

“-Tu només una, i prou.”

Durant la tertúlia, vaig fer la meua pregunta sobre com compaginar llibertat i obediència, pensant en els alumnes majors que hi havia asseguts a terra, al meu costat davant l'estrada, la qual el Pare va contestar àmpliament. Més endavant, ja bastant avançada la tertúlia, vaig aixecar el braç en direcció al que manejava el comandament dels micròfons, indicant que volia fer una altra pregunta; però ell m'indicava amb el cap que no, encara que jo hi insistia. Sant Josepmaria se'n va adonar i mentre contestava una altra pregunta, dirigint-se a mi va dir:

“-Després ja deixarem parlar a aquest fill meu que, si no parla, rebenta.”

Aquesta “sortida” del Pare corrobora una opinió que molts tenim, que gaudia del do de discerniment, ja que els que em coneixen, saben bé que jo tenia, i

tinc, fama de preguntar molt, cosa que ell no tenia per què saber. Em sembla que en aquest cas, al menys, la meva insistència a preguntar estava justificada. Li vaig demanar que parlés als pares presents de la devoció a l'Eucaristia, amb la finalitat de reforçar el que des del col·legi estàvem fent per fomentar aquesta mateixa devoció en els seus fills. I es va notar que al Pare li va agradar la pregunta; tant és així, que en acabar la seva contestació, em va mirar amb ulls plens d'afecte, mentre em deia en veu baixa:

“–Vas bé fill meu; vas bé. M'has donat una alegria.”

He de confessar, no obstant, que el mèrit de la pregunta no va ser meu, si no de... Don Álvaro. Era tanta la unió que hi havia entre sant Josepmaria i Don Álvaro, que suposo que sabia que el Pare tenia ganes de parlar de l'Eucaristia, i com que fins llavors no s'havia fet cap pregunta sobre aquest tema, a través del director de Bell-lloc, que era a dalt l'estrada davant d'on jo estava assegut a terra, em va fer arribar el suggeriment de Don Álvaro que fes alguna pregunta sobre l'Eucaristia. Per tant, l'essència de la pregunta va ser de Don Álvaro, però la carícia afectiva me la vaig emportar jo.

La tertúlia va continuar una mica més, i cap al final del matí sant Josepmaria va marxar a Barcelona. Ja no va tornar cap vegada més a Bell-lloc; però ens va deixar, a més del seu burret, el record entranyable dels seus consells i de la seva estada entre nosaltres; i sobretot el seu esperit que sempre ha estat –i continua sent– present en el quefer diari d'aquest centre educatiu al qual he dedicat tota la meva vida professional, gairebé quaranta anys.

Fins al dia d'avui, per Bell-lloc han passat més de 8.600 alumnes, molts d'ells professionals de prestigi repartits per tota la geografia espanyola; i mentre va durar la Formació Professional Agrària, un bon nombre de fills de pagesos, que actualment són tècnics i empresaris agrícoles que estan al capdavant d'algunes de les millors finques i explotacions del camp gironí. I també han sortit de les aules de Bell-lloc, fins avui, 22 preveres: la majoria d'ells sacerdots diocesans de la diòcesi Girona o d'alguna altra diòcesi propera; altres, incardinats en la Prelatura de l'Opus Dei i també alguns religiosos. A tots ells, m'agrada pensar, que, per la seva vinculació amb Bell-lloc, els protegeix de manera especial sant Josepmaria des del cel.

¹ Professor i directiu del col·legi Bell-Lloc el 1972.